

دیوان عدالت اداری

تاریخ: 14 مهر 1393

کلاس پرونده: 90/1270

شماره دادنامه: 1218

موضوع رأی: ابطال بخشنامه شماره 11839-7/2/1388 سازمان امور مالیاتی کشور

شاکلی: آقای علامرضا شیرین زاده

بسم الله الرحمن الرحيم

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

گردش کار: شاکلی به موجب دادخواستی ابطال بخشنامه شماره 11839-7/2/1388 سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" با سلام:

احتراماً، جهت نقل و انتقال رسمی موضوع ماده 187 قانون مالیاتهای مستقیم خواننده به مالکان و مودیان الیافی کند که علاوه بر اخذ استعلام از دفترخانه تنظیم کننده سند، نسبت به تهیه مبیعه نامه و کد رهگیری از مشاورین املاک قیام نمایند، این جانب یا هر مالک دیگری بنا به ضرورتها و مصلحت، شاید الزاماً نخواهیم نسبت به تهیه مبیعه نامه و مراجعه به مشاورین املاک اقدام نماییم، صراحت قانونی نیز مبنی بر الزام متعاملین به تنظیم مبیعه نامه عادی و اخذ کد رهگیری وجود ندارد.

اقدام خواننده موجبات تحمیل هزینه های ناخواسته، کمیسیون بنگاه به طرفین را می نماید، در مراجعه به خواننده پس از اخذ استعلام از دفترخانه، خواننده صدور مغایر حساب را منوط به داشتن کد رهگیری مشاورین املاک می داند، این موضوع منافق قواعد آمره در معاملات و به واقع عملاً جلوگیری از اجرای قانون نحوه تسهیل تنظیم اسناد رسمی مصوب سال 1385 می نماید، لذا تقاضای ابطال بخشنامه شماره 11839-7/2/1388 اعلام غیرقانونی بودن اقدام خواننده مربوطه را می نماید.

متعاقباً در پاسخ به اخطار رفع نقصی که توسط اداره کل هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و در اجرای ماده 38 قانون

21/12/1390 ثبت دفتر اندیکاتور هیأت عمومی شده اعلام کرده است که:

" با سلام:

احتراماً، در خصوص پرونده کلاس 90/1270 و شماره پرونده 9009980900000198 و عطف به اخطار رفع نقص، بدین وسیله در فرجه قانونی معروض می دارد:

1- بخشنامه 11839-7/2/1388 مغایر با قانون نحوه تسهیل تنظیم اسناد رسمی مصوب سال 1385 است.

2- بخشنامه فوق‌الذکر معایر یا مواد 46 و 47 قانون ثبت است.^{۱۱}

متن بخشنامه مورد اعتراض به قرار زیر است:

" بخشنامه

187 88 011 م

مخاطبین اصلی ذی نفعان امور مالیاتی شهر تهران

امور مالیاتی استان تهران

اداره کل امور مالیاتی ...

موضوع: کد رهگیری املاک و مستغلات

پیرو بخشنامه شماره 116438- 12/11/1387 در خصوص اجرای بند 6 تصویبنامه شماره 190328/ت/41632-ک- 21/10/1387 کمیسیون موضوع اصل 138 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، با توجه به برخی مشکلات اجرایی در ارائه کد رهگیری معاملات املاک و مستغلات توسط اشخاص و با عنایت به تکالیف دفاتر اسناد رسمی مندرج در بند 4 تصویب نامه یاد شده مقرر می‌دارد، مادامی که دفاتر اسناد رسمی ذی ربط کد رهگیری مربوط را در استعلامهای موضوع ماده 187 قانون درج نمی‌نمایند، در مواردی که انتقال املاک و مستغلات بر اساس احکام قطعی دادگاهها، واگذاری از طریق انتقال قهری (ارت)، ستاد اجرایی فرمان امام(ره)، و یا انتقال از طریق تعاونیهای مسکن به اعضای مربوطه صورت می‌پذیرد، نقل و انتقالات مربوط به شهرداریها، اجرائیات ثبت و نهادهای عمومی غیر دولتی و همچنین سایر مواردی که با تشخیص رئیس امور مالیاتی ذی ربط معاملات آنها بدون مراجعه به دفاتر مشاوران املاک صورت می‌پذیرد، در صورت عدم ارائه کد رهگیری، صدور گواهی موضوع ماده 187 قانون مالیاتهای مستقیم توسط ادارات امور مالیاتی بلامانع است.

مدیران کل امور مالیاتی مسؤول حسن اجرای این بخشنامه می‌باشند. رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور "در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور، به موجب لایحه شماره 15322-212/د- 21/4/1391 توضیح داده است که:

" موضوع شکایت نامبرده ابطال بخشنامه شماره 11839- 7/2/1388 و اعلام غیرقانونی بودن الزام مودیان موضوع ماده 187 قانون مالیاتهای مستقیم به تقدیم کد رهگیری مشاورین املاک جهت مفاصا حساب مالیاتی عنوان شده است. با توجه به این که تکالیف دفاتر اسناد رسمی مندرج در بند 4 تصویب نامه شماره 190328/ت/41632-ک- 21/10/1387 کمیسیون موضوع اصل 138 قانون اساسی مبنی بر ممنوعیت دفاتر اسناد رسمی از ثبت هر گونه معاملات املاک و مستغلات بدون کد رهگیری منجر به بروز مشکلاتی در اجرای بند 6 همان تصویب نامه و ارائه کد رهگیری معاملات مذکور شده است، بخشنامه مزبور جهت ارائه تسهیلات برای مودیان صادر شده و مادامی که دفاتر اسناد رسمی ذی ربط کد رهگیری مربوط را در استعلامهای موضوع ماده 187 قانون مالیاتهای مستقیم درج نمی‌نمایند، در مواردی صدور گواهی موضوع ماده 187 قانون یاد شده را بدون ارائه کد رهگیری بلامانع دانسته است، تصویب نامه صدرالذکر با توجه به نظر رئیس مجلس شورای اسلامی توسط هیأت وزیران در جلسه 29/9/1388 به موجب تصویب نامه شماره 197284/ت/43672-ه- 9/10/1388 اصلاح شد از جمله موارد اصلاح که به موجب بند (ب) مصوبه اخیر صورت گرفته این است که متن دیل جایگزین بند 4 تصویب نامه پیشین شده است « دفاتر اسناد رسمی مکلفند در زمان ثبت معاملات راجع به عین یا منفعت املاک و مستغلات اعم از بیع، اجاره، وکالت، هبه، صلح و غیره هویت اشخاص حقیقی و حقوقی را با شماره ملی که به وسیله سازمان ثبت احوال کشور و شناسه اشخاص حقوقی که توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در اختیار قرار می‌گیرد، طبق قوانین و مقررات احراز نمایند و اطلاعات معاملات یاد شده را به ترتیبی که سازمان ثبت اسناد و املاک کشور بر اساس ماده 131 قانون برنامه چهارم توسعه تعیین کرده و می‌کند در سیستم رایانه ای سازمان وارد و ثبت نمایند تا از طریق این سیستم به سامانه هوشمند املاک و مستغلات منتقل شود.»

بخشنامه مزبور معایرتی با قانون تسهیل تنظیم سند رسمی نمی‌شوند بلکه زمانی که به هر دلیل (از جمله با توجه به حکم مقرر در ندارد، زیرا که افراد اجبار به تنظیم سند رسمی نمی‌شوند بلکه زمانی که به هر دلیل) از جمله با توجه به حکم مقرر در

ماده 48 قانون اخیرالذکر) شخصی ذی نفع تصمیم به ثبت سند انتقال در دفاتر اسناد رسمی می گیرد، اداره امور مالیاتی صلاحیت دار در پاسخ به استعلام دفتر اسناد رسمی حسب حکم مقرر در بند 6 تصویب نامه یاد شده برای صدور گواهی موضوع ماده 187 کد رهگیری ارائه نماید. قانون مالیاتهای مستقیم مکلف به مطالبه کد رهگیری ثبت معامله در سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور است. از آن جا که به مقررات معتبر در زمان صدور بخشنامه (تصویب نامه شماره 903280/ت41632-ک-21/10/1387) استناد شده و مفاد آن بخشنامه فی نفسه متضمن قواعد آمره برایموذیان نیست، بلکه صرفاً بازگو کننده مفاد تصویب نامه یاد شده است و با توجه به این که با اصلاح بند 4 تصویب نامه، شکایت شاکی فاقد محمل قانونی است، به لحاظ عدم مغایرت بخشنامه مذکور با قوانین و مقررات یاد شده، استعدای رسیدگی و رد شکایت شاکی را دارد. "

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می کند.

رأی هیأت عمومی

با توجه به این که بخشنامه مورد اعتراض بر مبنای بند 4 تصویب نامه شماره 190328/ت41632-ک-21/10/1387 کمیسیون موضوع اصل 138 قانون اساسی صادر شده است و مصوبه مذکور مطابق نظر شماره 25882/311/هـ.ب-2/6/1388 رئیس مجلس شورای اسلامی در اجرای اصول 85 و 138 قانون اساسیملفی الاثر اعلام شده است ولی از بخشنامه مورد شکایت رفع اثر نشده است و بخشنامه مارالذکر با بند ج ماده 1 و ماده 2 قانون

تسهیل تنظیم اسناد در دفاتر اسناد رسمی مصوب سال 1385 و ماده 187 اصلاحی قانون

مالیاتهای مستقیم مصوب سال 1380 مغایرت دارد، لذا بخشنامه شماره 11839-7/2/1388 سازمان امور مالیاتی کشور، خلاف قوانین فوق الذکر و از حدود اختیارات مرجع تصویب آن خارج است و مستند به بند 1 ماده 12 و ماده 88 قانون تشکلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392، ابطال می شود./

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

محمدجعفر منتظری

خیابان بهشت (ضلع جنوبی پارک شهر) دیوان عدالت اداری

این مطلب از سایت دیوان عدالت اداری چاپ شده است.
نشانی مطلب : <http://www.divan-edalat.ir/show.php?page=ahoshow&id=9643>